

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özcan Barın

Hakkân Milletvekili

26 Mart 2026 tarihinde Samsun Çarşamba S Tipi Kapalı Hapishanesi'nde gerçekleştiği iddia edilen darp olayına ilişkin olarak, aynı hapishanede tutulmakta olan mahpus Baran Eman'ın, söz konusu tarihten sonra ailesiyle gerçekleştirdiği haftalık telefon görüşmesinde aktardığı beyanlar kamuoyuna yansımıştır. Bu beyanlarda; kendisinin ve diğer mahpusların darp, kötü muamele, zorla yer değişikliği, iletişim haklarının fiilen ortadan kaldırılması ve ağırlaştırılmış tecrit koşullarına maruz bırakıldığı yönünde ciddi iddialar yer almaktadır. Aynı kapsamda Mahsun Aslan ve Kerem Karagöz isimli mahpusların da fiziksel şiddete uğradığı; özellikle Kerem Karagöz'ün kolunun yerinden çıktığı ve bu duruma ilişkin darp raporu bulunduğu bilgisi tarafımıza iletilmiştir.

Söz konusu iddialar, başta Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan işkence ve kötü muamele yasağı olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi ile Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmesi kapsamında devletin mutlak yükümlülükleri arasında yer alan temel hakların ihlali riskini gündeme getirmektedir. İşkence ve kötü muamele yasağı, ulusal ve uluslararası hukuk bakımından hiçbir istisnaya tabi olmayan, mutlak nitelikte bir yasak olup; özgürlüğünden yoksun bırakılan mahpuslar açısından devletin koruma ve gözetim yükümlülüğü daha da ağırlaşmaktadır. Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye İlişkin Asgari Standart Kuralları (Mandela Kuralları) uyarınca; mahpusların insan onuruna uygun koşullarda tutulması, fiziksel ve psikolojik bütünlüklerinin korunması, keyfi disiplin uygulamalarına maruz bırakılmaması ve iletişim ile sosyal faaliyet haklarının güvence altına alınması gerekmektedir. Bu çerçevede, mahpusların dış dünya ile temaslarını ortadan kaldıran veya ciddi ölçüde sınırlayan tecrit uygulamaları, uluslararası denetim mekanizmaları tarafından istisnai ve sıkı koşullara bağlanmış olup; keyfi ve uzun süreli uygulamaları açıkça yasaklanmaktadır.

Hapishaneler, hukuk devleti ilkesinin en yoğun biçimde sınandığı kurumsal alanlar arasında yer almakta olup; bu alanlarda ortaya çıkan her türlü hak ihlali iddiası, yalnızca bireysel mağduriyetler doğurmakla kalmamakta, aynı zamanda toplumsal adalet duygusunu ve yargı sistemine duyulan güveni zedelemektedir. Bu nedenle, söz konusu iddiaların etkili, bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir biçimde soruşturulması; sorumluluğu bulunan kamu görevlilerinin tespiti ve gerekli yaptırımların uygulanması hukuk devleti ilkesinin zorunlu bir gereğidir. Barış ve demokratik toplum perspektifinin güç kazandığı bir dönemde, hapishanelerde iddia edilen bu tür hukuk dışı uygulamalar; demokratikleşme sürecine zarar verme potansiyeli taşıyan, toplumsal güveni aşındıran ve temel haklar rejimini zayıflatan gelişmeler olarak

değerlendirilmektedir. Bu itibarla, Adalet Bakanlığı'nın söz konusu iddiaların aydınlatılması ve benzer ihlallerin önlenmesine yönelik olarak etkin, bütüncül ve hak temelli bir yaklaşım geliştirmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 26 Mart 2026 tarihinde Samsun Çarşamba S Tipi Kapalı Hapishanesi'nde gerçekleştiği iddia edilen müdahaleye ilişkin olarak Bakanlığınıza intikal eden herhangi bir idari veya adli inceleme ya da soruşturma bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise kapsamı ve mevcut durumu nedir?
2. Mahpus Baran Eman'ın olay sonrasında ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde aktardığı darp, kötü muamele, zorla yer değişikliği ve iletişim haklarının kısıtlanmasına ilişkin iddialar hakkında hapishane idaresi ve görevli personel nezdinde başlatılmış herhangi bir işlem mevcut mudur?
3. Mahpus Kerem Karagöz'ün fiziksel şiddet sonucu kolunun yerinden çıktığı ve darp raporu aldığı yönündeki iddialar doğru mudur? Bu kapsamda düzenlenen sağlık raporları ve olay tutanakları Bakanlığınıza incelenmiş midir?
4. Olayın gerçekleştiği tarihte hapishane içerisinde meydana gelen müdahalelere ilişkin kamera kayıtları mevcut mudur? Mevcut ise bu kayıtların muhafazası sağlanmış mıdır ve bağımsız denetime açılması yönünde bir işlem tesis edilmiş midir?
5. Mahpusların zorla farklı bölümlere sevk edilerek iletişim imkanlarından yoksun bırakıldığı ve tecrit koşullarına maruz bırakıldığı iddiaları doğru mudur? Bu uygulamaların dayanağı olan mevzuat hükümleri nelerdir ve ölçülülük ilkesi çerçevesinde değerlendirilmiş midir?
6. Mahpusların spor, sosyal ve kolektif faaliyet haklarının sonlandırıldığı yönündeki iddialara ilişkin olarak Bakanlığınıza herhangi bir denetim veya inceleme yapılmış mıdır?
7. Hapishanelerde işkence ve kötü muamele iddialarının önlenmesine yönelik olarak yürütülen iç denetim mekanizmaları nelerdir? Bu mekanizmaların bağımsızlığı ve etkinliği nasıl teminat altına alınmaktadır?
8. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve Mandela Kuralları çerçevesinde, hapishanelerde mahpuslara yönelik muamelenin izlenmesine ilişkin hangi kurumsal mekanizmalar aktif olarak işletilmektedir?
9. Samsun Çarşamba S Tipi Kapalı Hapishanesi'nde son yıllarda benzer nitelikte hak ihlali iddiaları gündeme gelmiş midir? Gelmiş ise bu iddialar sonucunda hangi idari ve adli işlemler gerçekleştirilmiştir?
10. Hapishanelerde mahpusların yaşam hakkı, fiziksel ve psikolojik bütünlüğü ile insan onuruna uygun muamele görme haklarının korunması amacıyla bağımsız izleme ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesine yönelik bir reform çalışması planlanmakta mıdır?
11. Mahpusların aileleri ve avukatları ile düzenli, kesintisiz ve etkin iletişim kurma haklarının korunmasına yönelik olarak Bakanlığınıza alınan somut tedbirler nelerdir?
12. İşkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin başvuruların etkin şekilde soruşturulmasını sağlamak ve cezasızlık pratiğini ortadan kaldırmak amacıyla özel bir izleme, raporlama ve yaptırım mekanizması bulunmakta mıdır?